

SİRKÜLER
Sayı: 2013/41

İstanbul, 23.01.2013
Ref: 4/41

Konu:

BAĞIMSIZ DENETİME TABİ OLACAK ŞİRKETLERİN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN BAKANLAR KURULU KARARI YAYINLANMIŞTIR

23.01.2013 tarih ve 28537 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2012/4213 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile, Türk Ticaret Kanunu’nun 398’inci maddesi kapsamında denetime tabi olacak şirketlere ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Karar, **01.01.2013 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere** yayımlandığı gün itibariyle **yürürlüğe girmiştir.**

BAĞIMSIZ DENETİME TABİ OLACAK ŞİRKETLER:

Bağımsız denetime tabi olacak şirketler için üçlü bir ayırım belirlenmiştir.

Buna göre;

I - Karara ekli (I) sayılı listede yer alan şirketler bağımsız denetime tabi olacaklardır.

II - *Tek başına veya bağlı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte* **aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini** sağlayan şirketler bağımsız denetime tabi olacaklardır.

- 1- Aktif toplamı yüzellimilyon ve üstü Türk Lirası,**
- 2- Yıllık net satış hasılatı ikiyüzmilyon ve üstü Türk Lirası,**
- 3- Çalışan sayısı beşyüz ve üstü.**

Bu ölçütlerden en az ikisini hem 2011 hem de 2012 yılında aşan şirketler, 2013 yılında bağımsız denetime tabi olacaklardır. Bu şirketlerin Genel Kurulları, Mart ayı sonuna kadar yapacakları Genel Kurul toplantılarında denetçilerini seçmiş olmak zorundadırlar.

III – Karara ekli (II) sayılı liste kapsamında yer alan şirketler, *tek başına veya bağlı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte* (II) sayılı listede belirtilen sınırlamalar dikkate alınarak bağımsız denetime tabi olacaklardır.

(II) sayılı listede yer alan ölçütlerden en az ikisini hem 2011 hem de 2012 yılında aşan şirketler, 2013 yılında bağımsız denetime tabi olacaklardır. Bu şirketlerin Genel Kurulları, Mart ayı sonuna kadar yapacakları Genel Kurul toplantılarında denetçilerini seçmiş olmak zorundadırlar.

Özel hesap dönemine tabi olan şirketler ise, bu kararın yürürlüğe girdiği tarih sonrasında bitecek hesap dönemleri ile bundan bir önceki hesap dönemlerini esas alarak, kararın yürürlük tarihi sonrasında başlayacak yeni özel hesap dönemlerinin bağımsız denetime tabi olup olmayacağını tespit edeceklerdir. Örneğin: Özel hesap dönemi 31.05.2013'de bitecek bir şirket, 01.06.2012 – 31.05.2013 ve 01.06.2011 - 31.05.2012 hesap dönemlerine dair mali tablolarındaki aktif toplam ve net satışları ile bu hesap dönemlerindeki ortalama personel sayısını dikkate almak suretiyle, 01.06.2013 – 31.05.2014 özel hesap döneminde bağımsız denetime tabi olup olmayacağını belirleyecek ve 31.08.2013 tarihine kadar yapması gereken genel kurul toplantısında denetçisini seçecektir.

Karara ekli (I) sayılı liste kapsamında yer alanlar hariç olmak üzere, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna tabi kuruluşlar ile karar ekli (II) sayılı listenin yedinci sırası kapsamına giren kuruluşlar hariç olmak üzere sermayesinin en az %50 si devlete, il özel idarelerine, kanunla kurulmuş vakıflara ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan şirketler, bu kararın kapsamı dışındadır. Diğer bir ifade ile bağımsız denetime tabi olmayacaklardır.

UYGULAMAYA İLİŞKİN ESASLAR:

Şirketler, bu kararda belirtilen **üç ölçütten en ikisinin sınırlarını art arda iki hesap döneminde aşmaları** durumunda **müteakip hesap döneminden itibaren** bağımsız denetime tabi olacaklardır.

Bağımsız denetime tabi şirketler, söz konusu **ölçütlerden en az ikisine ait sınırların art arda iki hesap döneminde altında kalmaları** ya da **bir hesap döneminde söz konusu ölçütlerden en az ikisinin sınırlarının yüzde yirmi veya daha fazla altında kalmaları** durumunda, müteakip hesap döneminden itibaren bağımsız denetim kapsamından çıkarılacaktır.

Kararda yer verilen **aktif toplam ve net satışlara ilişkin ölçütlerde esas alınacak finansal tablolar, yürürlükteki mevzuat hükümleri uyarınca (Vergi Usul Kanunu'na göre hazırlanan mali tablolar) hazırlanan 2011 ve 2012 hesap dönemlerine ait olan mali tablolar olacaktır. Çalışan sayısı bakımından ise son iki yıldaki (2011 ve 2012) ortalama çalışan sayısı esas alınacaktır.**

Bağlı ortaklıkları ve iştirakleri bulunan şirketler açısından bu kararda belirtilen üç ölçütten ikisinin sınırlarının aşılmadığının belirlenmesinde; aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatı bakımından **ana ortaklık ve bağlı ortaklığa ait finansal tablolarda yer alan kalemlerin toplamı (varsa grup içi işlemler yok edilecektir), çalışan sayısı bakımından ise ana ortaklıkta ve bağlı ortaklıkta son iki yıldaki (2011 ve 2012) ortalama çalışan**

sayılarının toplamı dikkate alınacaktır. İştirakler açısından, söz konusu ölçütler İştirakteki hisseleri oranında dikkate alınacaktır.

Bağımsız denetime tabi şirketlerin ara dönem sınırlı bağımsız denetim yükümlülükleri, mevzuatta hüküm bulunmaması halinde Kamu Gözetimi Kurumu tarafından belirlenecektir.

Kararda düzenlenmeyen hususlarda Türkiye Muhasebe Standartları'nda yer alan hükümlere göre uygulama yapılacaktır.

Kararın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Kamu Gözetimi Kurumu yetkili olacaktır.

Karara ekli (II) sayılı listenin yedinci sırası ile sadece kamu iktisadi teşebbüsleri bakımından olmak üzere aynı listenin dördüncü sırasında yer alan hükümler 01.01.2015 tarihinden itibaren uygulanacaktır. Diğer bir ifadeyle, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında faaliyet gösteren kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile sermayesinin en az %50'si belediyelere ait olan şirketler ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu düzenlemelerine tabi olarak faaliyet gösteren lisans, sertifika veya yetki belgesi sahibi kamu iktisadi teşebbüsleri bakımından bu karar hükümleri 01.01.2015 tarihinden itibaren uygulanacaktır.

Saygılarımızla,

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

Bakanlar Kurulu Kararı

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Kıdemli Müdür

gogredik@mazarsdenge.com.tr

BAKANLAR KURULU KARARI

Karar Sayısı : 2012/4213

Ekli "Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar"ın yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 29/11/2012 tarihli ve 1786 sayılı yazısı üzerine, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 397 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 19/12/2012 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

B. ARINÇ
Başbakan Yardımcısı

S. ERGİN
Adalet Bakanı

F. ÇELİK
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

T. YILDIZ
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

İ. N. ŞAHİN
İçişleri Bakanı

Ö. DİNÇER
Milli Eğitim Bakanı

R. AKDAĞ
Sağlık Bakanı

A. BABACAN
Başbakan Yardımcısı

F. ŞAHİN
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

E. BAYRAKTAR
Çevre ve Şehircilik Bakanı

S. KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

C. YILMAZ
Kalkınma Bakanı

İ. YILMAZ
Milli Savunma Bakanı

B. YILDIRIM
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. ATALAY
Başbakan Yardımcısı

E. BAĞIŞ
Avrupa Birliği Bakanı

T. YILDIZ
Dışişleri Bakanı V.

M. M. EKER
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

E. GÜNAY
Kültür ve Turizm Bakanı

V. EROĞLU
Orman ve Su İşleri Bakanı

B. BOZDAĞ
Başbakan Yardımcısı

N. ERGÜN
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

M. Z. ÇAĞLAYAN
Ekonomi Bakanı

H. YAZICI
Gümrük ve Ticaret Bakanı

M. ŞİMŞEK
Maliye Bakanı

BAĞIMSIZ DENETİME TABİ OLACAK ŞİRKETLERİN BELİRLENMESİNE DAİR KARAR

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 398 inci maddesi kapsamında denetime tabi olacak şirketlere ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kararda geçen;

- a) Kurum: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunu,
 - b) Şirket: 6102 sayılı Kanunda düzenlenen sermaye şirketlerini,
 - c) TMS: Türkiye Muhasebe Standartlarını,
- ifade eder.

(2) Bu Kararda tanımı bulunmayan terimler TMS'deki anlamlarıyla kullanılmıştır.

Bağımsız denetime tabi olacak şirketler

MADDE 3- (1) Tek başına veya bağlı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayan şirketler ile ekli (I) sayılı liste kapsamında yer alan şirketler, 6102 sayılı Kanun ile 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri çerçevesinde bağımsız denetime tabidir:

- a) Aktif toplamı yüzellimilyon ve üstü Türk Lirası.
- b) Yıllık net satış hasılatı ikiyüzmlilyon ve üstü Türk Lirası.
- c) Çalışan sayısı beşyüz ve üstü.

(2) Ekli (II) sayılı liste kapsamında yer alan şirketler, tek başına veya bağlı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte listede belirtilen sınırlamalar dikkate alınarak, 6102 sayılı Kanun ile 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri çerçevesinde bağımsız denetime tabidir.

(3) Ekli (I) sayılı liste kapsamında yer alanlar hariç olmak üzere 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna tabi kuruluşlar ile ekli (II) sayılı listenin yedinci sırası kapsamına giren kuruluşlar hariç olmak üzere sermayesinin en az % 50 ve daha fazlası Devlete, il özel idarelerine, kanunla kurulmuş vakıflara ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan şirketler bu Kararın kapsamı dışındadır.

Uygulamaya ilişkin esaslar

MADDE 4- (1) Şirketler, bu Kararda belirtilen üç ölçütten en az ikisinin sınırlarını art arda iki hesap döneminde aşmaları durumunda müteakip hesap döneminden itibaren bağımsız denetime tabi olur. Bağımsız denetime tabi şirketler, söz konusu ölçütlerden en az ikisine ait sınırların art arda iki hesap döneminde altında kalmaları ya da bir hesap döneminde söz konusu ölçütlerden en az ikisinin sınırlarının yüzde yirmi veya daha fazla altında kalmaları durumunda, müteakip hesap döneminden itibaren bağımsız denetim kapsamından çıkarılır.

(2) Bu Kararda belirtilen üç ölçütten ikisinin sınırlarının aşılmış aşılmadığının belirlenmesinde; şirketin aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatı bakımından yürürlükteki mevzuat uyarınca hazırladıkları önceki yıllara ait (son iki yıldaki) finansal tablolar, çalışan sayısı bakımından ise şirkette önceki yıllardaki (son iki yıldaki) ortalama çalışan sayısı esas alınır.

(3) Bağlı ortaklıkları ve iştirakleri bulunan şirketler açısından bu Kararda belirtilen üç ölçütten ikisinin sınırlarının aşılmış aşılmadığının belirlenmesinde; aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatı bakımından ana ortaklık ve bağlı ortaklığa ait finansal tablolarda yer alan kalemlerin toplamı (varsa grup içi işlemler yok edilir), çalışan sayısı bakımından ise ana ortaklıkta ve bağlı ortaklıkta önceki yıllardaki (son iki yıldaki) ortalama çalışan sayılarının toplamı dikkate alınır. İştirakler açısından, söz konusu ölçütler iştirakteki hisseleri oranında dikkate alınır.

(4) Bağımsız denetime tabi şirketlerin ara dönem sınırlı bağımsız denetim yükümlülükleri, mevzuatta hüküm bulunmaması halinde Kurum tarafından belirlenir.

(5) Bu Kararda düzenlenmeyen hususlarda TMS'de yer alan hükümlere göre uygulama yapılır.

(6) Bu Kararın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Kurum yetkilidir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Ekli (II) sayılı listenin yedinci sırası ile sadece kamu iktisadi teşebbüsleri bakımından olmak üzere aynı listenin dördüncü sırasında yer alan hükümler 1/1/2015 tarihinden itibaren uygulanır.

Yürürlük

MADDE 5- (1) Bu Karar 1/1/2013 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6- (1) Bu Karar hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(I) SAYILI LİSTE

1) Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi şirketlerden;
a) Yatırım kuruluşları,
b) Kolektif yatırım kuruluşları,
c) Portföy yönetim şirketleri,
ç) İpotek finansmanı kuruluşları,
d) Varlık kiralama şirketleri,
e) Merkezi takas kuruluşları,
f) Merkezi saklama kuruluşları,
g) Veri depolama kuruluşları,
ğ) Derecelendirme kuruluşları,
h) Değerleme kuruluşları,
ı) Sermaye piyasası araçları bir borsada ve/veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören anonim şirketler.

2) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun düzenleme ve denetimine tabi şirketlerden;
a) Bankalar,
b) Derecelendirme kuruluşları,
c) Finansal holding şirketleri,
ç) Finansal kiralama şirketleri,
d) Faktoring şirketleri,
e) Finansman şirketleri,
f) Varlık yönetim şirketleri,
g) Finansal holding şirketleri üzerinde 5411 sayılı Kanunda tanımlandığı şekliyle nitelikli paya sahip olan şirketler.

3) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında faaliyet göstermekte olan sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri.

4) İstanbul Altın Borsasında üye olarak faaliyet göstermesine izin verilen yetkili müesseseler, kıymetli madenler aracı kurumları, kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketler.

5) 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu hükümleri uyarınca anonim şirket halinde kurulan tarım ürünleri lisanslı depo şirketleri ile 11/8/1982 tarihli ve 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanunu hükümleri uyarınca anonim şirket şeklinde kurulan şirketler.

6) Ulusal karasal, uydu ve kablolu televizyon sahibi medya hizmet sağlayıcı şirketler.

(II) SAYILI LİSTE

<p>1) Sermayesinin en az % 25'i kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, sendikalara, derneklere, vakıflara, kooperatiflere ve bunların üst kuruluşlarına doğrudan veya dolaylı olarak ait olan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.</p> <p>a) Aktif toplamı kırkmilyon ve üstü Türk Lirası. b) Yıllık net satış hasılatı ellimilyon ve üstü Türk Lirası. c) Çalışan sayısı yüzyirmibeş ve üstü.</p>
<p>2) Yurt dışında günlük olarak gazete yayımlayan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.</p> <p>a) Aktif toplamı ellimilyon ve üstü Türk Lirası. b) Yıllık net satış hasılatı yetmişbeşmilyon ve üstü Türk Lirası. c) Çalışan sayısı yüzyetmişbeş ve üstü.</p>
<p>3) Kaynak tahsisi içermeyen yetkilendirme sahibi şirketler ile çağrı merkezi şirketleri hariç olmak üzere, 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1525 inci maddesi kapsamında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu denetimine tabi olan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.</p> <p>a) Aktif toplamı yetmişbeşmilyon ve üstü Türk Lirası. b) Yıllık net satış hasılatı yüzmilyon ve üstü Türk Lirası. c) Çalışan sayısı ikiyüzelli ve üstü.</p>
<p>4) 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu, 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ve 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu düzenlemelerine tabi olarak faaliyet gösteren lisans, sertifika veya yetki belgesi sahibi şirketlerden (4046 sayılı Kanun hükümlerine tabi kamu iktisadi teşebbüsleri hariç) aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.</p> <p>a) Aktif toplamı yetmişbeşmilyon ve üstü Türk Lirası. b) Yıllık net satış hasılatı yüzmilyon ve üstü Türk Lirası. c) Çalışan sayısı ikiyüzelli ve üstü.</p>
<p>5) Sermaye piyasası araçları bir borsada ve/veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem görmeyen ancak Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında halka açık sayılan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.</p> <p>a) Aktif toplamı onbeşmilyon ve üstü Türk Lirası. b) Yıllık net satış hasılatı yirmimilyon ve üstü Türk Lirası. c) Çalışan sayısı elli ve üstü.</p>
<p>6) Gayri faal olan veya faaliyetleri geçici olarak durdurulan veya iptal edilmiş olan (gerekli ana sözleşme değişiklikleri ve benzeri prosedür işlemleri henüz gerçekleştirilmemiş olanlar dahil) iştirak ve şirketler hariç olmak üzere, Tasarruf Mevduatı ve Sigorta Fonunun iştirakleri ile mülga 4389 sayılı Bankalar Kanunu ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamında Fon tarafından denetimi ve yönetimi devralınan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.</p> <p>a) Aktif toplamı yüzellimilyon ve üstü Türk Lirası. b) Yıllık net satış hasılatı ikiyüzmilyon ve üstü Türk Lirası. c) Çalışan sayısı beşyüz ve üstü.</p>
<p>7) 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında faaliyet gösteren kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile sermayesinin en az % 50'si belediyelere ait olan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.</p> <p>a) Aktif toplamı kırkmilyon ve üstü Türk Lirası. b) Yıllık net satış hasılatı ellimilyon ve üstü Türk Lirası. c) Çalışan sayısı yüzyirmibeş ve üstü.</p>